

Motion till riksdagen 2009/10:N301

av **Kent Persson m.fl. (v)**

Stärkt tillgång på innovations- och riskkapital

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om innovations- och riskkapital.

2 Inledning

Nyföretagandet minskar i Sverige. Det är allvarligt i en situation där de små och medelstora företagen står för en viktig del av en framtida ekonomisk återhämtning. Företagens möjligheter att få tillgång till kapital har allvarligt försämrats. Vi vill genomföra en extra utdelning från Vattenfall med 5 miljarder kronor för att skapa en ny riskkapitalfond. Den nya riskkapitalfonden ska agera marknadskompletterande. Detta uppdrag bedöms i det rådande ekonomiska läget vara relativt brett.

Fonden ska aktivt stimulera det breda näringslivets kapitalbehov, men med särskilt fokus på innovativa små och medelstora industri- och tjänsteföretag. Insatser som stärker det svenska näringslivets långsiktiga konkurrenskraft ska särskilt prioriteras. Detta kan till exempel användas för satsningar på företag som verkar i branschen för miljöteknik.

3 Kunskap viktigt fundament för nya växande företag

Forskningsinsatser leder i Sverige alltför sällan till nya företag. Sverige lever fortfarande i hög utsträckning på företag som är grundade före eller strax efter andra världskriget. Den absolut största delen av de svenska investeringarna finansieras av näringslivet och då av några få stora multinationella företag.

Fel! Okänt namn på

Tre faktorer i ett företag är särskilt viktiga för tillväxten – arbete, kapital och teknik. Tyvärr visar det sig att Sverige kommer långt ner på listan över OECD-länder som är bra på att överföra kunskap via teknik till nya företag. Sverige är alltså dåligt på att stimulera teknologibaserade företag.

Samtidigt som Sverige fortfarande i stor utsträckning står förankrat i den gamla modellen med en linjär utveckling på forskningen – från grundforskning över tillämpad forskning till teknologikutveckling och sedan produkt – har världen förändrats. Nu sker snarare ett växelspel där slutavvägningen är lika viktig som grundforskningen och hastigheten på en FoU-cykel är med gårdagens mått svindlande. I USA är en FoU-cykel inom tillämpad forskning i stadigt sjunkande.

Utflyttningen av företag från Sverige till låglöneländer fortsätter. Enheter ställs mot enheter i globala koncerner. Utflyttningen till låglöneländer gäller i huvudsak fortfarande arbetsintensiva företag med låg teknisk höjd. Däremot när det gäller utförsäljningen av svenska bilföretag gäller det i högsta grad högteknologiska produkter med högt forskningsinnehåll.

Globaliseringen är här och den har förändrat företagets villkor dramatiskt. Förändringarna består av allt från avregleringar till en IT-revolution. Världen blir en marknadsplats. Inte när det gäller alla produkter och tjänster – forskolan flyttar inte till Polen, men andra produkter och tjänster flyttar, t.ex. bilar, konsumentelektronik, finanser och IT – och det påverkar vår vardag.

4 Små företag på efterkälken

I jämförelse med andra länder har Sverige också något färre små företag. Det största problemet är dock bristen på *växande* småföretag. Mindre och medelstora företag har en mycket liten del av den FoU som utförs. Ungefär 10 % av den totala FoU-verksamheten inom företagssektorn utförs av företag med färre än 50 anställda. Det betyder att alla de produkter, system, processer och andra tjänster som t.ex. företag inom hållbar utveckling tillhandahåller också hamnar på efterkälken när väl forskningen håller på att gå över i ett kommersiellt företag. Ofta snappas dessa företag upp av utländska investerare. Arbetstillfällena hamnar någon annanstans.

Den kris som världen genomlever just nu ger också en möjlighet att förändra företagen mot framtidens produkter och tjänster. Kapital för innovationer och risktagande från privata investerare uteblir av flera anledningar under en kris. Staten kan då träda in och ta sitt långsiktiga ansvar för framtiden. Den borgerliga regeringen visar dock inga sådana ansatser. I den forsknings- och innovationsproposition som regeringen lade fram hösten 2008 bestod innovationsdelen av mycket små steg. Innovationerna har nu en andel av hela forskningsbudgeten som uppgår till 0,6 %. Vänsterpartiet föreslår att en innovations/riskkapitalfond skapas med medel på 5 miljarder kronor från Vattenfall.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 30 september 2009

Kent Persson (v)

Marie Engström (v)

Peter Pedersen (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Gunilla Wahlén (v)